

Jūratė Cvilikienė

Justina Bagdavičiūtė

PINIGAI IR KITI GILUČIŲ ŠEIMOS REIKALAI

Finansinės edukacijos užduočių
knyga 5–7 m. vaikams

Rekomenduoja

Swedbank

Jūratė Cvilikienė • Justina Bagdavičiūtė

Pinigai ir kiti Gilučių šeimos reikalai

Finansinės edukacijos užduočių
knyga 5–7 m. vaikams

Šią užduočių knygą parengė „Swedbank“ Finansų institutas, norėdamas padėti tėvams ir pradinių bei priešmokyklinių klasių pedagogams supažindinti 5–7 m. amžiaus vaikus su finansais.

Jūratė Cvilikienė, Justina Bagdanavičiūtė

Pinigai ir kiti Gilučių šeimos reikalai

Knygos dailininkė Lina Ribinskė

Projekto vadovė Vilija Andrulevičiūtė

Tekstas © Jūratė Cvilikienė, Justina Bagdanavičiūtė, 2024

Iliustracijos © Lina Ribinskė, 2024

© „Swedbank“ Finansų institutas, 2024

Labas, pinigų pasaulio tyrinėtojos ir tyrinėtojai!

Pinigai – svarbi mūsų kasdienio gyvenimo dalis. Už juos įsigyjame reikalingų daiktų, įgyvendiname savo svajones ir padedame kitiems. Tačiau kad galėtume visa tai padaryti, visų pirma turime jų užsidirbti. Šioje knygoje rasi įdomių užduočių, pritaikysi savo turimas žinias ir įgysi naujų!

ŽINUTĖ SUAUGUSIAJAM!

Šią užduočių knygą sudaro penki skyriai:

- ▶ Pinigai ir jų rūšys
- ▶ Darbas ir uždarbis
- ▶ Poreikiai ir norai
- ▶ Sumanus pinigų leidimas
- ▶ Taupymas ir tikslų siekimas

Kiekvieno užduočių knygos skyriaus pradžioje yra įvadas, kuriam rekomenduojama skirti vieną užsiėmimą. Norint išsamiau nagrinėti temą, siūloma išklausti arba perskaityti atitinkamą knygos „Pinigai ir kiti Gilučių šeimos reikalai“ istoriją.

Tačiau užduotis galima atlikti ir istorijos neskaitant.

Užduočių knygos pabaigoje rasite:

- ▶ Diplomą, kuriame galima įrašyti vardą ir įteikti už sėkmingai atliktas užduotis
- ▶ Etikečių, kurias vaikas gali išsikirpti, užrašyti ir priklijuoti prie bet kokių nedidelių indelių, skirtų pinigams taupyti

**Skatinkite vaikų aktyvumą
ir kūrybinę saviraišką!**

1. Pinigai ir jų rūšys

Su pinigais susiduriame kiekvieną dieną. Jie mums reikalingi įvairiems daiktams įsigyti. Prieš atsirandant pinigams, žmonės keisdavosi prekėmis. Tačiau šitaip prekiaujant buvo sudėtinga nustatyti prekių vertę – ar konstruktorius, kurį Majus nori iškeisti į Odrės kamuolį, yra toks pat vertingas, kaip ir kamuolys? Kaip problemos sprendimas, atsirado pinigai, kuriems jau buvo priskirta konkreti vertė. Tai gerokai palengvino daiktų pirkimą ir pardavimą.

Pinigai gali būti fiziniai (monetos, banknotai) ir skaitmeniniai, kuriuos dažniausiai siejame su mokėjimo kortele. Tačiau skaitmeniniais pinigais galima sumokėti ir naudojantis kompiuteriais, telefonais bei kitais išmaniaisiais įrenginiais.

1 užduotis

Išklausykite arba perskaitykite pasakojimą „Senelio pinigų istorija“ iš knygos „Pinigai ir kiti Gilučių šeimos reikalai“ ir sužinokite, kaip atsirado ir keitėsi pinigai!

Ar atpažįsti pinigus?

Norint sėkmingai apsipirkti, reikia pažinti pinigus. Monetos paveikslėlyje išdėstytos didėjančia tvarka pagal jų vertę. Sujunk monetas su jų pavadinimais.

VIENAS EURAS

DU CENTAI

DU EURAI

VIENAS CENTAS

PENKIASDEŠIMT CENTŲ

PENKI CENTAI

DEŠIMT CENTŲ

DVIDEŠIMT CENTŲ

1 CENT

2 CENT

5 CENT

10 CENT

20 CENT

50 CENT

1 EURO

2 EURO

Kurios piniginės turinys vertingesnis? Apibrėžk didesnę sumą.

Kiek maišelių saldainių galima nusipirkti už pinigus, esančius raudonoje piniginėje? Ar mėlynoje piniginėje yra pakankamai pinigų, kad už juos būtų galima nusipirkti tiek pat maišelių saldainių?

Raudona piniginė:

 maišelių

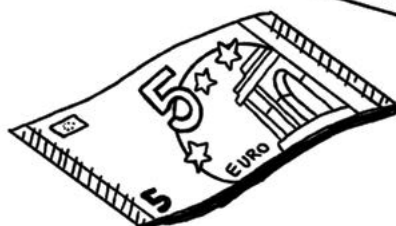
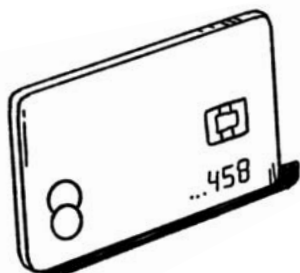
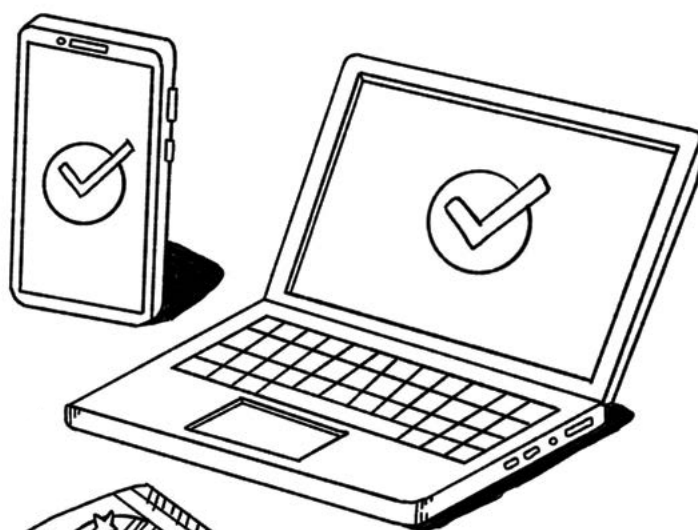
Mėlyna piniginė:

 maišelių

2 užduotis

Kuo galime atsiskaityti?

Nuspalvink paveikslėlius ir įvardyk skirtingas pinigų rūšis bei atsiskaitymo būdus.

3 užduotis

Kaip pinigai atrodys ateityje?

Nupiešk, kaip galėtų atrodyti ateities pinigai, kuriais žmonės naudosis visame pasaulyje, o gal net ir kitose planetose! Kokia bus jų forma? Kokios jie bus spalvos? Kas ant jų bus pavaizduota? Nevaržyk savo kūrybiškumo!

2. Darbas ir uždarbis

Žaislai ir daiktai mūsų namuose neatsiranda savaime – juos perkame už pinigus. Pinigai taip pat neatsiranda iš niekur – juos turime užsidirbti. Pinigų turime tik tiek, kiek jų uždirbame.

Suaugusieji kasdien eina į darbą, atlieka įvairias užduotis ir už tai gauna atlyginimą. Yra daug įvairių profesijų arba darbų, kuriuos žmonės dirba, kad užsidirbtų pinigų. Kai kurie padeda kitiems žmonėms, pavyzdžiui, gydytojai gydo, policijos pareigūnai užtikrina tvarką, o mokytojai moko. Kiti ką nors kuria, pavyzdžiui, poetai rašo eilėraščius, kepėjai kepa duoną, o staliai gamina baldus. Dar kiti žmonės patys sau susikuria darbo vietas – sugalvoja, kokių prekių ar paslaugų iš jų gali norėti įsigyti žmonės, sukuria verslo planą ir tampa verslininkais.

1 užduotis

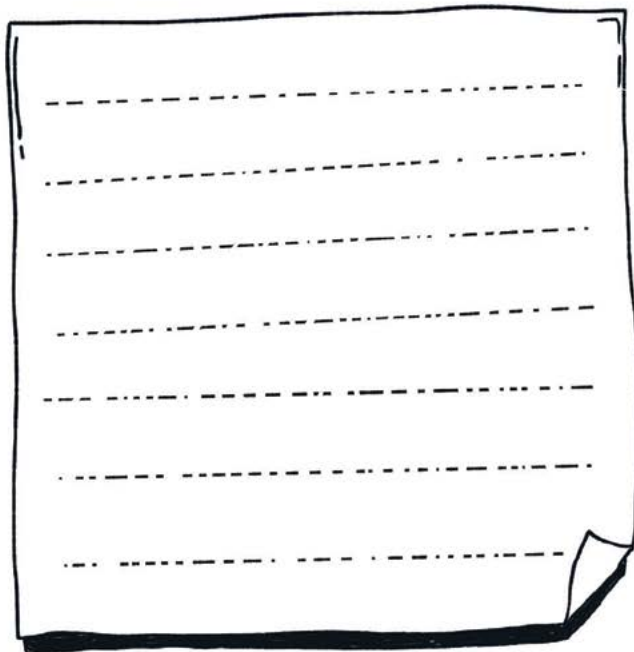
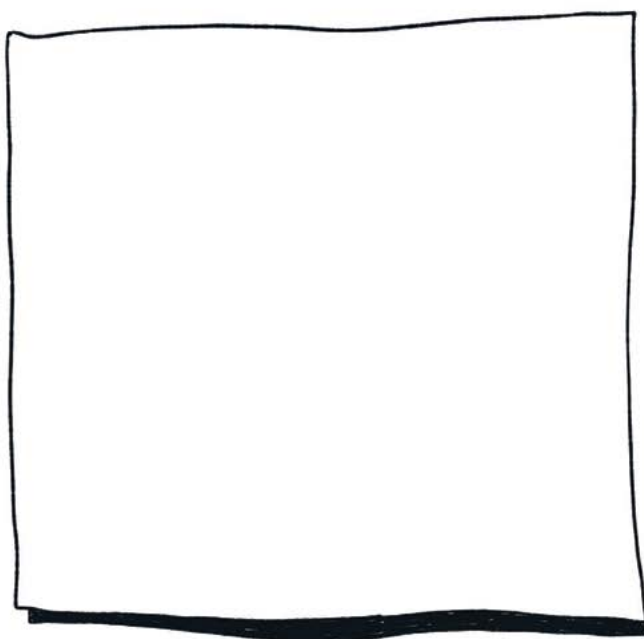

Išklausykite arba perskaitykite pasakojimą „Odrės kaimelis“ iš knygos „Pinigai ir kiti Gilučių šeimos reikalai“ ir sužinokite, kaip Odrė su mamos ir tėčio pagalba sugebėjo užsidirbti pinigų būdama vos aštuonerių!

Kokius darbus dirba tavo tėvai?

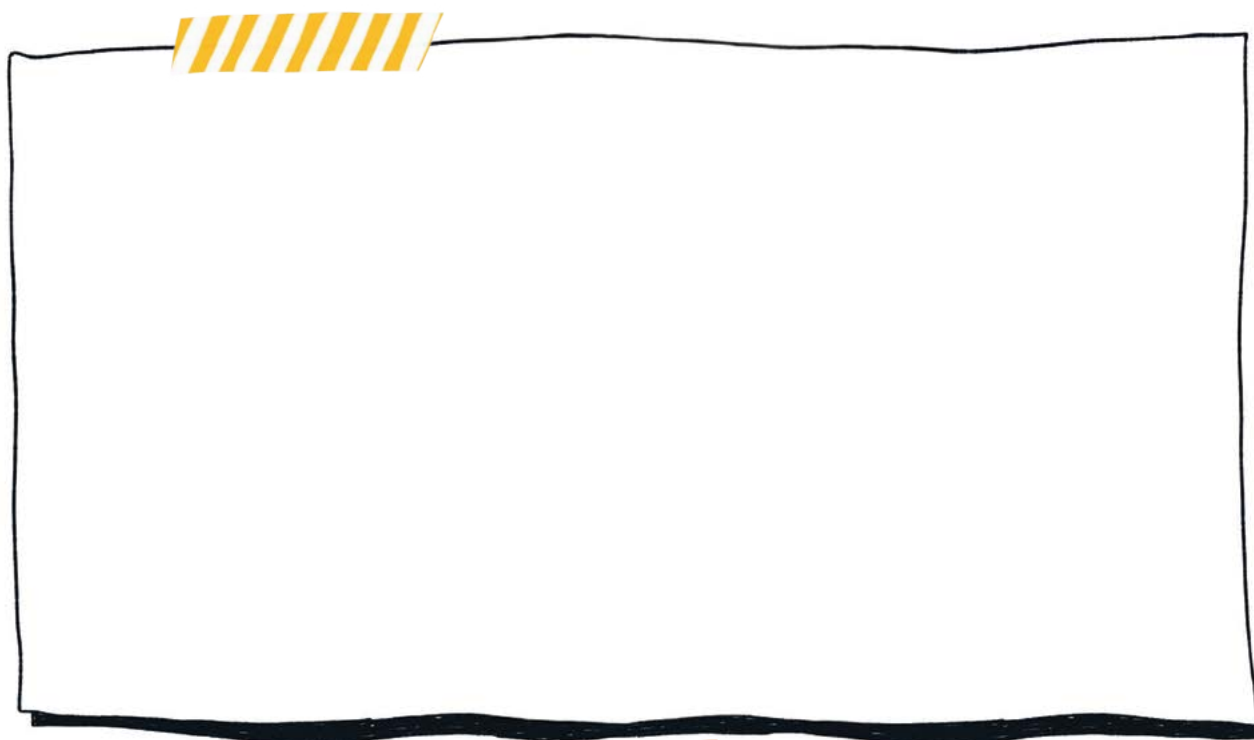
Odrė nusprendžia užsidirbti pinigų pardavinėdama kaimynams senelių ūkyje užaugintas kaimo gėrybes. Odrės ir Majaus tėveliai taip pat užsidirba pinigų. Tėtis Benas – dirbdamas dėstytoju universitete, mama Agnė programuotoja informacinių technologijų įmonėje. Jų reikia sąskaitoms apmokėti, maistui, drabužiams, žaislams įsigyti.

Parašyk arba nupiešk, kaip tavo tėvai uždirba pinigų!

Parašyk arba nupiešk, kuo norėtum būti, kai užaugsi!

Odrė užsidirba pinigų, nes yra ryžtinga ir darbšti. Aptarkite su suaugusiuoju ir kartu užrašykite tavo gerąsias savybes!

2 užduotis

Kokių raidelių trūksta žodžiuose?

Įrašyk trūkstamas raides ir padėk Gilučių šeimai išspręsti šį galvosūkį!

KIŠ   PINI IAI

T YGINIMAS

O ANOS

Č   IS

AP OVAN JIMAS

DA   AS

BA K OTAS

O ETOS

AUP KLĖ

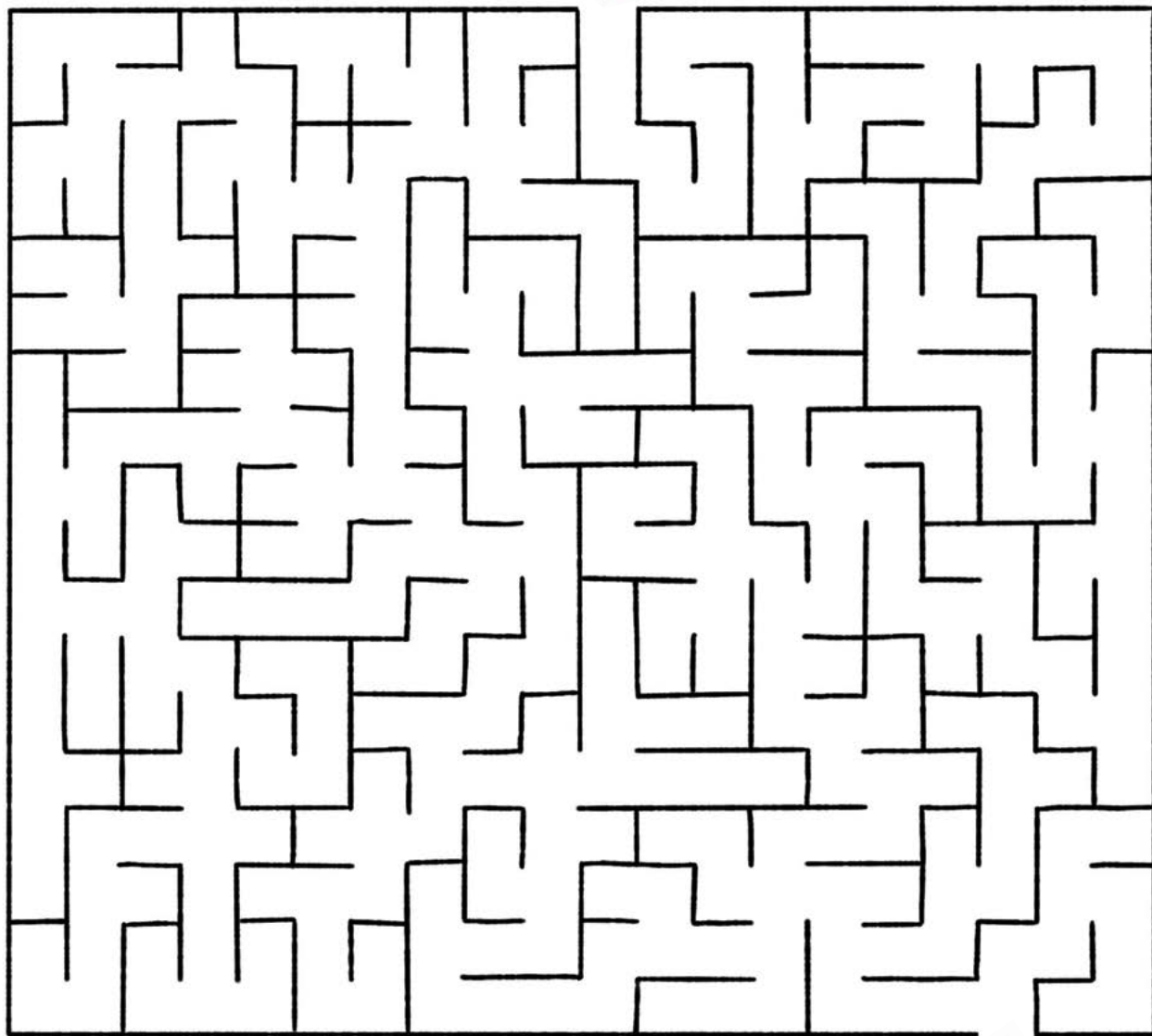

E   AS

3 užduotis

Kurį kelią pasirinkti?

Nubrėšk kelią per labirintą ir padėk monetai pasiekti piniginę!

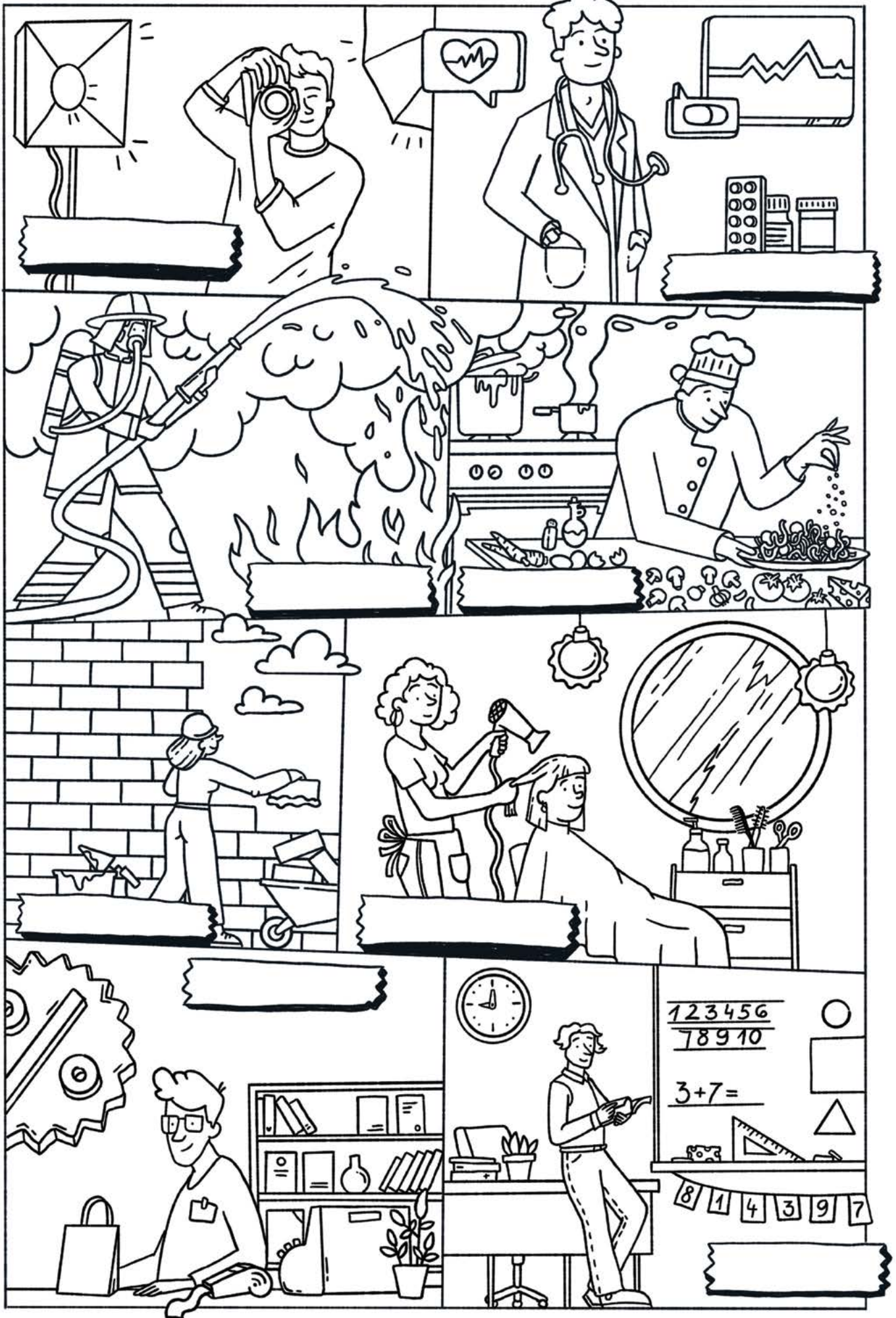

4 užduotis

Nuspalvink paveikslėlį ir įrašyk profesiją!

Pinigų galima užsidirbti dirbant įvairius darbus. Nuspalvink profesijų atstovus ir drauge su suaugusiuoju užrašyk jų pavadinimus!

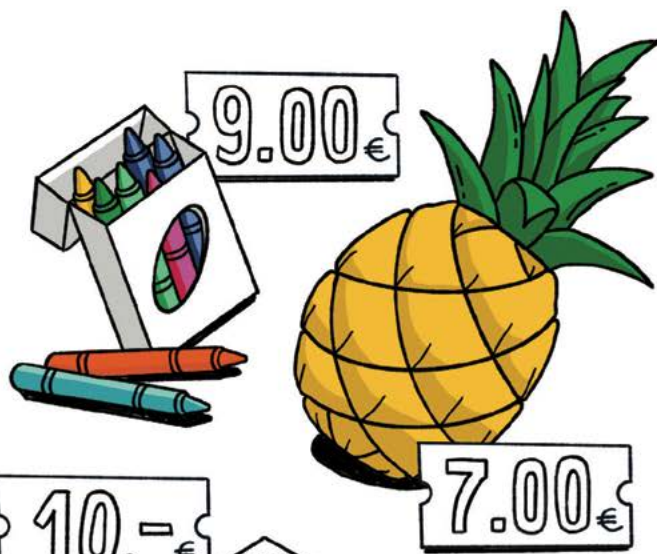

2 užduotis

Kiek monetų prireiks?

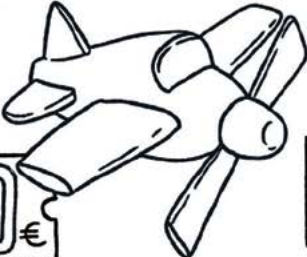
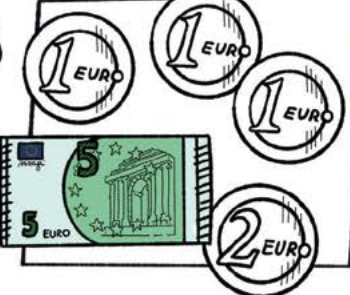
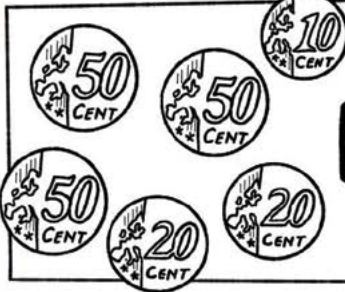
Mama davė Odrėi monetų ir leido nusipirkti tai, ko ji nori. Sujunk daiktus su monetomis, kad Odrė galėtų juos įsigyti. Atkreipk dėmesį į daiktų kainas ir monetų sumas!

3 užduotis

Suskaičiuok gražą!

Eidami į parduotuvę Odrė ir Majus pastebėjo, kad kartais jų turimos monetos ar banknotai yra didesnės vertės, nei kainuoja jų norimas daiktas. Todėl pardavėjas, paėmęs pinigų, grąžina dalį sumos smulkesniais pinigais. Peržvelk pirkinius, jų kainas ir įvertink, ar Odrės su Majum gauta grąža visada yra teisinga. Jei teisinga, dėk „+“ ženklą, jei ne, dėk „-“ ženklą. Pirkinius taip pat gali nuspalvinti!

 1.00 €			☐
 3.00 €			☐
 3.00 €			☐
 7.00 €			☐
 9.00 €			☐

4 užduotis

Atskirk norus nuo poreikių!

Odrės šeima įsigijo šuniuką, o papildomas šeimos narys reiškia ir daugiau išlaidų. Kurie iš nupieštų daiktų yra poreikiai, o kurie – norai? Sujunk daiktus žodžiais, kurie nusako, ar daiktas yra poreikis, ar noras.

POREIKIAI

NORAI

4. Protingas pirkimas

Pinigai uždirbami įdedant pastangų, tačiau juos išleisti galima gana lengvai ir greitai. Todėl labai svarbu tai daryti protingai – gebėti atskirti, kas tikrai būtina, ir įsitikinti, kad nepasigailėsime savo sprendimo leisti pinigus kuriam nors dalykui. Protingas pinigų leidimas leidžia mums atskirti poreikius nuo norų ir suteikia galimybę sutaupyti didesniam pirkiniui.

Prieš einant į parduotuvę svarbu sudaryti prekių sąrašą: jis padės mums išleisti tik tiek, kiek reikia. Parduotuvėse mūsų akį gali patraukti įvairūs daiktai, tačiau sąrašas draugiškai primins, ko atėjome.

Perkant maisto produktus taip pat svarbu įvertinti, per kiek laiko juos sunaudosime. Kai kurie produktai genda greičiau nei kiti, ir jei jų neįtrauksime į artimiausių pietų ar vakarienės patiekalus, jie gali sugesti. Taip veltui išleisime pinigus ir švaistysime maistą – o tai žalinga tiek aplinkai, tiek mūsų finansams.

1 užduotis

Išklausykite arba perskaitykite pasakojimą „Apsipirkimo diena“ iš knygos „Pinigai ir kiti Gilučių šeimos reikalai“ ir sužinokite, kodėl svarbu gerai apgalvoti pirkinių sąrašą!

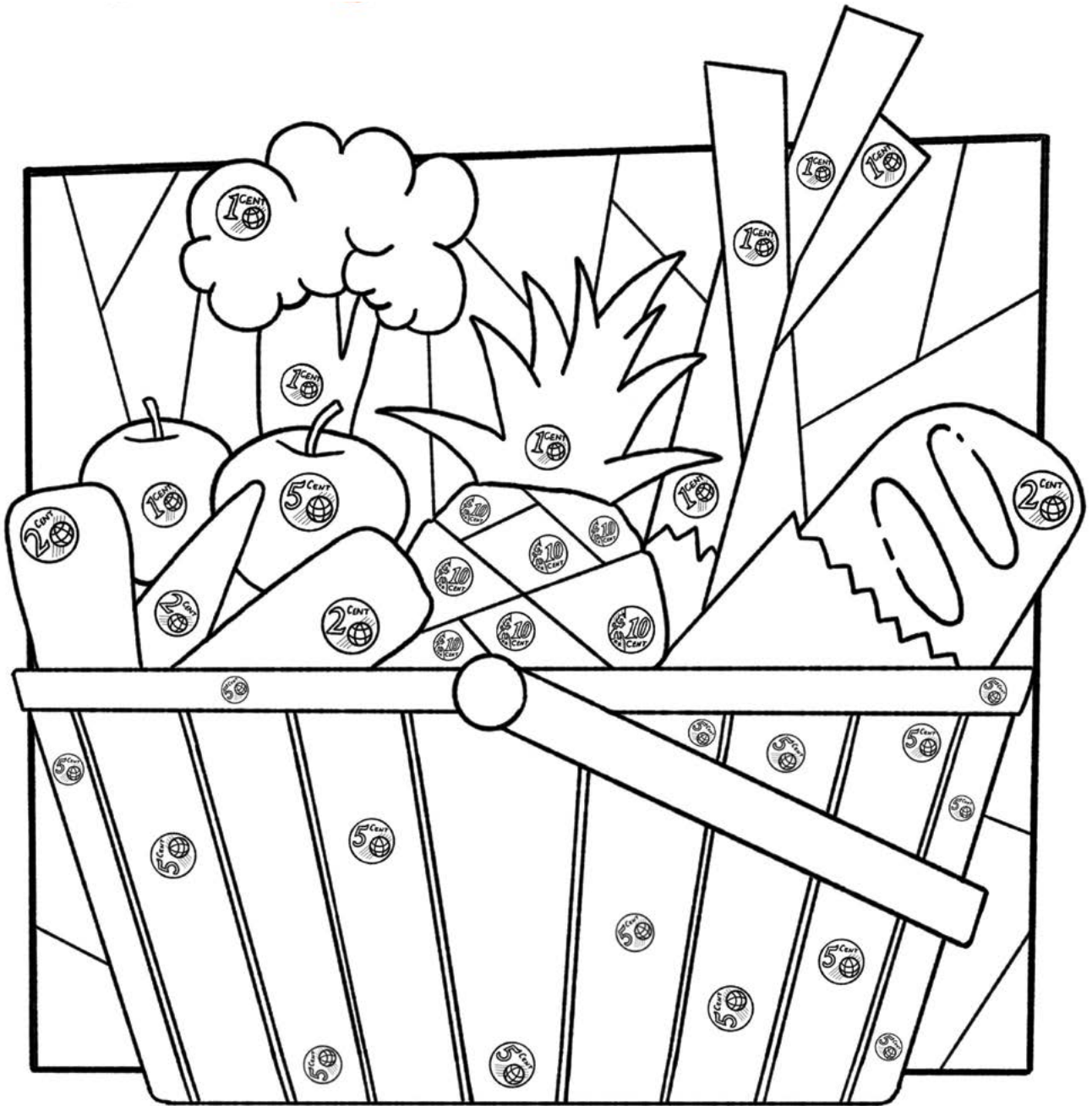
Nuspalvink paveikslėlį reikiamomis spalvomis!

Odrė ir Majus žino, kad į pirkinių sąrašą reikia įtraukti ne tik skanumynus, bet ir sveiką maistą bei kitus svarbius dalykus. Nuspalvink monetomis pažymėtas figūras atitinkama spalva ir pamatyk, kokie daiktai paslėpti paveikslėlyje!

Ką matai paveikslėlyje?

Surašyk visus krepšelyje esančius daiktus.

Sugalvok ir užrašyk, ką dar galima įtraukti į pirkinių sąrašą. Kas yra sveika ir tinka pusryčiams, pietums ar vakarienei?

2 užduotis

Kurie produktai genda greičiausiai, o kurie gali išlikti švieži ilgai?

Perkant maisto produktus, svarbu pagalvoti ne tik apie tai, ko reikės mūsų pusryčiams, pietums ar vakarienei, bet ir apie tai, kaip greitai tuos produktus sunaudosime. Peržiūrėk produktus paveikslėlyje ir sunumeruok juos nuo 1 iki 10 nuo greičiausiai gendančio iki lėčiausiai.

3 užduotis

Į kokį konteinerį mesi produktų atliekas ir pakuotes?

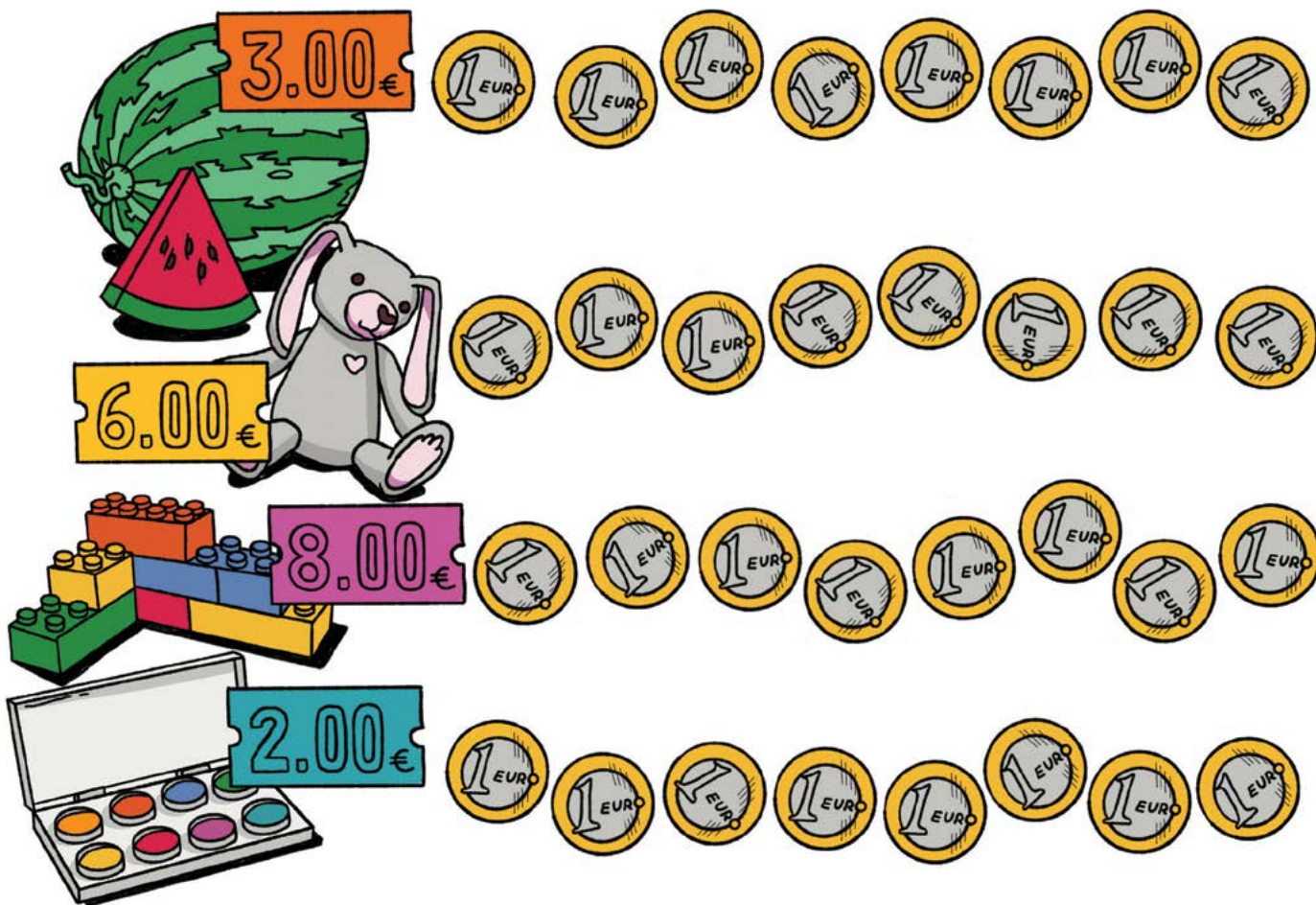
Siekiant tausoti aplinką, labai svarbu rūšiuoti atliekas, kad jos būtų tinkamai perdirbamos ir neterštų gamtos. Teisingai rūšiuojant buitinės atliekos metamos į pilkos spalvos konteinerį, popieriaus ir kartono – į mėlynos spalvos, plastiko ir metalo – į geltoną, o stiklo – į žalią konteinerį. Sujunk atliekas su konteineriais, į kuriuos jos turėtų keliauti.

4 užduotis

Apibrėšk monetas!

Padėk Majui apsipirkti – apibrėšk tiek monetų, kiek jų reikia kiekvienam pirkiniui. Atkreipk dėmesį į kainos etiketes.

5. Taupymas ir tikslų siekimas

Poreikių yra daug, o norų gali būti dar daugiau. Kai kurie jų nemažai kainuoja, todėl kartais tenka rinktis – pinigus išleisti dabar ir įsigyti ką nors mažesnio ar taupyti ir vėliau įsigyti ką nors didesnio, ko seniai troškome.

Taupant reikia laiko ir kantrybės, tačiau kuo daugiau taupsime ir kuo anksčiau pradėsime tai daryti, tuo greičiau pasieksime savo tikslus!

Išklausyk arba perskaityk pasakojimą „Svajonėms reikia taupyti“ iš knygos „Pinigai ir kiti Gilučių šeimos reikalai“ ir sužinokite, kaip siekti savo svajonių nutarė Odrės ir Majaus šeima!

1 užduotis

Kas turi daugiau?

Odrė ir Majus kas mėnesį aktyviai taupo pinigus savo svajonėms. Pažvelk į situacijas, suskaičiuok sutauptus pinigus ir pažymėk, kuris iš vaikų ir kokioje situacijoje sutalpė daugiau!

	☐	☐	
---	--------------------------	--------------------------	---

	☐	☐	
---	--------------------------	--------------------------	---

	☐	☐	
---	--------------------------	--------------------------	---

	☐	☐	
---	--------------------------	--------------------------	---

	☐	☐	
---	--------------------------	--------------------------	---

Atrask 10 skirtumų!

2 užduotis

Ant Majaus kambario sienos kabėjo piešinys, kuriame jis nupiešė savo svajonę. Kad ją išpildytų, Majus uoliai taupė pinigus, o po kurio laiko savo piešinį šiek tiek atnaujino. Peržiūrėk paveikslėlius ir pažymėk, kas juose skiriasi!

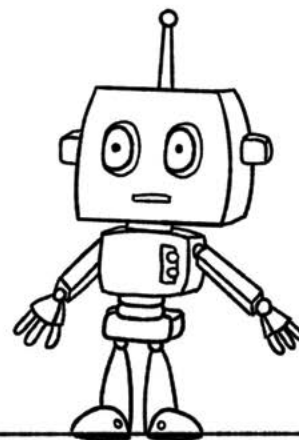
3 užduotis

Apibrėžk ir nuspalvink!

Kai kurie mūsų norimi daiktai kainuoja daugiau pinigų, todėl jiems reikia taupyti. Jei nepirksime kelių pigesnių dalykų, o šiek tiek palauksime ir pataupysime, galėsime įsigyti vieną, bet labai labai trokštamą. Ką darytum, jei tėtis ir mama tau duotų 5 eurus per savaitę? Iškart nusipirktum ledų ar kelias savaites nieko nepirktum, susitaupytum pinigų ir tada įsigytum brangesnį labai trokštamą pirkinį? Apibrauk savo pasirinkimą ir nuspalvink jį!

5.00 €

25.00 €

4 užduotis

Nupiešk savo svajonę!

Kokiai svajonei norėtum sutaupyti pinigų? Nupiešk ją! Užduočių knygos pabaigoje rasi etikečių, kurias galėsi iškirpti, užrašyti ir priklijuoti prie taupyklės. Kiekvieną mėnesį į ją gali įdėti po nedidelę pinigų sumą, kad greičiau pasiektum savo svajonę.

Puikiai padirbėjai ir sėkmingai įveikei užduotį!

Dabar jau žinai, kas yra pinigai, kokios jų formos, kaip pinigai uždirbami ir kaip juos reikėtų leisti protingai. Visos šios žinios tau tikrai pravės ateityje, nes su pinigais susiduriame kasdien.

Už puikiai atliktą darbą nusipelnei diplomo – jį rasi kitame puslapyje! O jei nori pradėti taupyti savo svajonei jau dabar, susikurk savo ypatingą taupyklę – tam gali panaudoti užduočių knygos pabaigoje esančias etiketes.

**Tegul tavo kelias pinigų
pasulyje būna įdomus
ir saugus!**

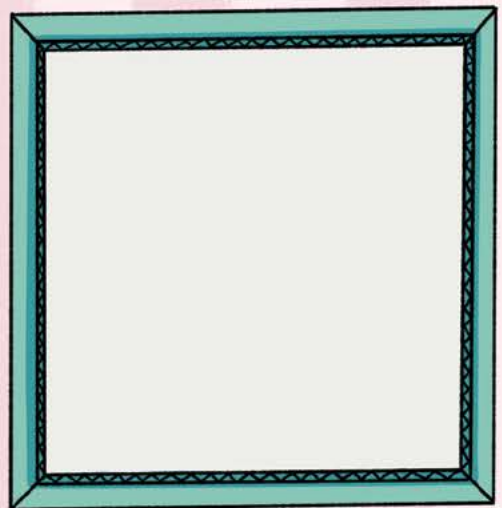
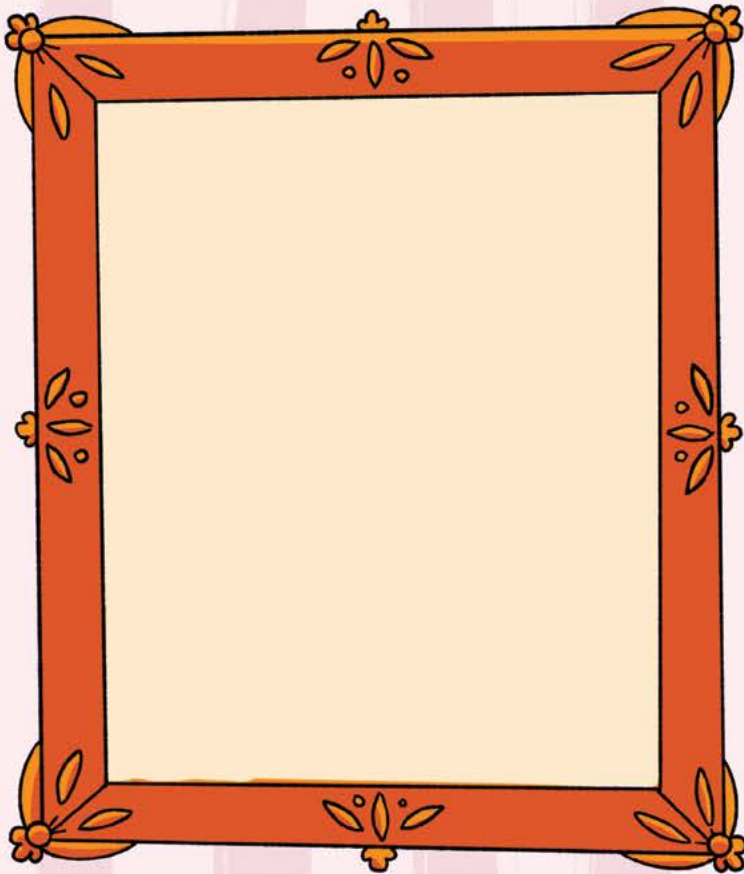
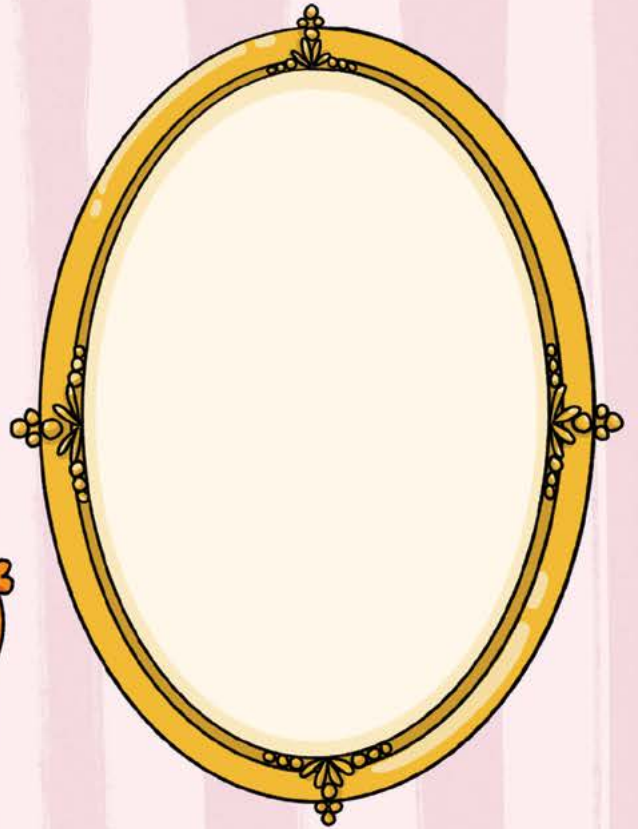
DIPLOMAS

už sėkmingus pirmus žingsnius link
stiprios finansinės sveikatos

Susikurk savo taupyklę – išsirink, iškirpk, užrašyk ir priklijuok etiketę prie taupyklės ar bet kokio tam tinkamo indo, kuriame nori taupyti pinigus!

Teisingi atsakymai

2 skyrius 2 užduotis

9 p.

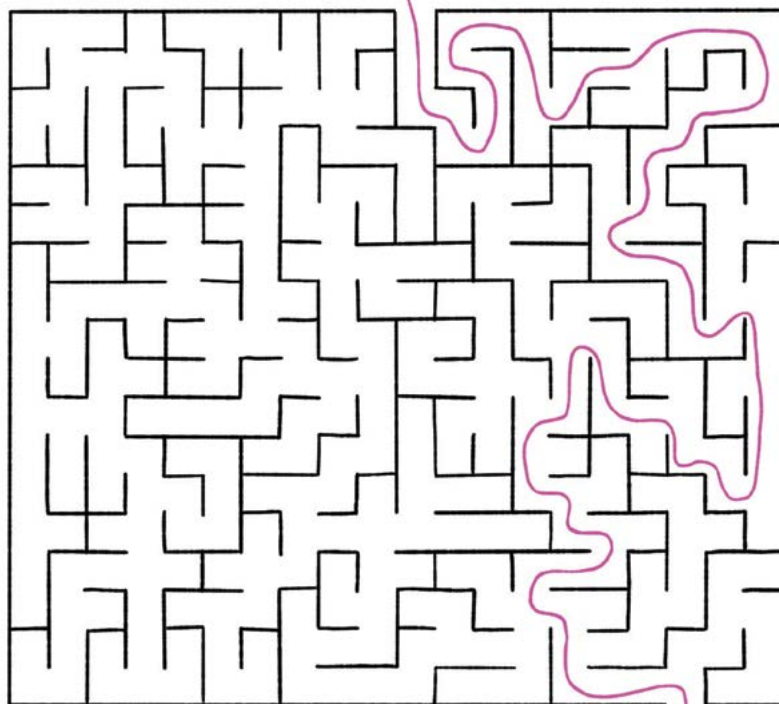
KIŠENPINIGIAI,
DOVANOS,
APDOVANOJIMAS,
BANKNOTAS,

TAUPYKLĖ,
ATLYGINIMAS,
ČEKIS,
DARBAS,

MONETOS,
EURAS

2 skyrius 3 užduotis

10 p.

2 skyrius 4 užduotis

11 p.

FOTOGRAFAS (-Ė),
GYDYTOJAS (-A),
UGNIAGESYS (-Ė),

VIRĖJAS (-A) arba
VIRTUVĖS ŠEFAS (-Ė),
STATYBININKAS (-Ė),

KIRPĖJAS (-A),
PARDAVĖJAS (-A),
MOKYTOJAS (-A)

MIŠRIOS ATLIEKOS:

obuolio graužtukas,
banano žievė,
arbūzo žievė,
kiaušinio lukštas,
gėlė,
arbatos paketėlis

STIKLAS:

stiklainis

PLASTIKAS/METALAS:

skardinė,
stiklainio dangtelis,
pieno pakuotė,
sulčių pakuotė,
saldainių popierėliai

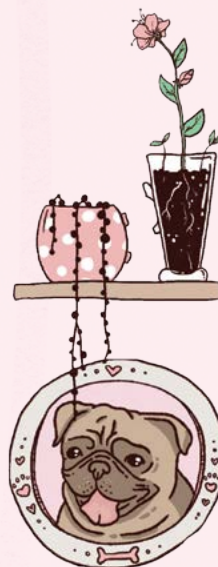
POPIERIUS/KARTONAS:

saldainių pakuotė,
sausainių pakuotė,
kiaušinių pakuotė

Sukurta pagal knygą
„Pinigai ir kiti Gilučių šeimos reikalai“.

Užduočių knyga atspausdinta ant
100 proc. perdirbto popieriaus.

**Daugiau naudingo
edukacinio turinio**

www.finansulaboratorija.lt